

สุขภาพดีไม่มีขาย อยากได้ต้องร่วมสร้าง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

Department of Medical Sciences

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานรับมอบห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุล ระดับ 3 (Biosafety Level 3 laboratory) โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่นผ่านองค์การอนามัยโลก เพื่อใช้ดำเนินการปฏิบัติงานกับเชื้อโรคอันตรายสูงด้วยความปลอดภัยต่อชีวิตนักวิจัยและสิ่งแวดล้อม โดยมี Mr.Nashida Kazuya เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย Dr.Daniel Kertesz ผู้แทนองค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย และผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุข เข้าร่วมเป็นสักขีพยาน ณ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ.2564

(อ่านต่อหน้า 3)

เรื่องในฉบับ

หน้า

- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เผยห้องปฏิบัติการไทยพร้อมตรวจภาวะหลอดเลือดอุดตัน ภายหลังการฉีดวัคซีน 2
- สธ.เปิดห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุล ระดับ 3 ตรวจเชื้อโรคความเสี่ยงสูง 3
- สธ. ตัดช่อดอกกัญชาพันธุ์ไทยที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลิตพันธุ์กัญชาต้นแบบคุณภาพดี 4
- เปิดใจนักกรบชุดกาวน์ สู้ภัยโควิด ตอน 3 5
- รอบรู้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - ภูมิภาค 6-7
- ห้องปฏิบัติการในประเทศไทยพร้อมร่วมมือกัน 8-9
เฝ้าระวังเชื้อไวรัส SARS-CoV-2 กลายพันธุ์
- เกิดระงากน้ำตาล เกิดพิษห้ามรับประทาน 10
- อย่าเชื่อ !!! การทดสอบเลือดด้วยวิธีต่างๆ เพราะไม่เป็นความจริง 11
- ลุ้นรับรางวัล คำถามประจำฉบับ 11
- เกษตรกรผู้เลี้ยงโค กระบือ โปรดระวังโรค ลัมปี สกิน 12

3

4

9

กรมวิทย์ฯ เผยห้องปฏิบัติการไทย พร้อมตรวจภาวะหลอดเลือดอุดตัน ภายหลังการฉีดวัคซีน

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า จากที่มีข่าวการเกิดหลอดเลือดอุดตัน (ภาวะ VITT) ภายหลังการได้รับวัคซีนโควิด 19 ในต่างประเทศเผยแพร่ตามสื่อต่างๆ อาจทำให้ประชาชนรู้สึกวิตกกังวลไม่กล้าฉีดวัคซีนนั้น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ขอให้ข้อมูลในเรื่องนี้ว่าภาวะ VITT หรือที่มีชื่อเต็มๆ ว่า Vaccine-induced immune thrombotic thrombocytopenia เป็นภาวะเกล็ดเลือดต่ำที่มีอาการหลอดเลือดอุดตันร่วมด้วย เกิดภายหลังได้รับวัคซีน โดยเชื่อว่าเกี่ยวข้องกับวัคซีนโควิด 19 ชนิด Viral vector vaccine เช่น AstraZeneca และ Johnson & Johnson/Janssen แม้จะเป็นภาวะที่อาจเกิดอาการรุนแรง แต่อุบัติการณ์ การเกิดภาวะไม่พึงประสงค์จากวัคซีนดังกล่าวคาดการณ์ว่าน่าจะต่ำมาก คือ อยู่ระหว่าง 1:125,000-1:1,000,000 โดยผู้ป่วยส่วนใหญ่จะมีอายุต่ำกว่า 60 ปี และส่วนมากเป็นเพศหญิง ผู้ป่วยจะแสดงอาการหลังได้รับวัคซีนประมาณ 4-30 วัน โดยจะมีอาการบ่งชี้ว่าอาจมีหลอดเลือดอุดตัน เช่น ปวดศีรษะรุนแรง ปวดท้อง ไม่ทราบสาเหตุหรือปวดหลังรุนแรง ชาบวม เหนื่อยหอบ แน่นหน้าอก เป็นต้น โดยจะพบร่วมกับภาวะเกล็ดเลือดต่ำ

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวเพิ่มเติมว่า หากผู้ได้รับวัคซีนคนใดมีอาการบ่งชี้ว่าอาจมีหลอดเลือดอุดตัน หลังได้รับวัคซีนภายใน 30 วัน ให้รีบปรึกษาแพทย์ทันที และหากแพทย์ตรวจพบว่ามีภาวะเกล็ดเลือดต่ำ ร่วมกับค่า D-dimer ที่ผิดปกติในผู้ป่วยหลอดเลือดอุดตันจะพิจารณาให้การรักษาผู้ป่วยอย่างรวดเร็ว ซึ่งปัจจุบันมีห้องปฏิบัติการของโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนอย่างน้อย 81 แห่งทั่วประเทศที่มีความพร้อมในการตรวจวินิจฉัย โดยแพทย์จะส่งตัวอย่างเลือดเพื่อยืนยันอีกครั้งด้วยวิธีที่เรียกว่า Anti PF4/heparin

โรงพยาบาลที่มีการตรวจ D-dimer

antibody และ Platelet activation assay ตามแนวทางของสมาคมโลหิตวิทยาแห่งประเทศไทย ทั้งหมดนี้อยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ในระบบประกันสุขภาพแห่งชาติ ดังนั้นจึงขอให้ประชาชนไม่ต้องกังวลและเชิญชวนให้ทุกคนไปรับการฉีดวัคซีนตามที่ได้นัดหมายไว้

สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์... รายงาน

บ.ก.บอกกล่าว

ฉบับเดือนมิถุนายน 2564

จดหมายข่าวฉบับนี้ มีบทความที่น่าสนใจ อาทิ **สธ. เปิดห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุล ระดับ 3 สธ.ตัดช็อกกัญชาพันธุ์ไทยที่กรมวิทย์ฯ** **ผลิตกัญชาต้นแบบคุณภาพดี** และ **เปิดใจนักรบชุดขาวสู้ภัยโควิด (ตอนที่ 3)**

การเตือนภัยสุขภาพฉบับนี้มีเรื่อง **เกษตรกรผู้เลี้ยงโคกระบือระวังโรคลัมปีสาก** และวิธีการตรวจเห็ดพิษที่ไม่เป็นความจริง เรื่องราวที่น่าสนใจอีกมากมาย ติดตามอ่านได้ในฉบับนี้

บรรณาธิการ

สร.เปิดห้องปฏิบัติการ ชีวนิรภัย ระดับ 3 ตรวจเชื้อโรคความเสี่ยงสูง

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานรับมอบห้องปฏิบัติการชีวนิรภัย ระดับ 3 (Biosafety Level 3 laboratory) จาก Mr.Nashida Kazuya เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย และ Dr.Daniel Kertesz ผู้แทนองค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย โดยมี นายแพทย์เกียรติภูมิ วงศ์รจิต ปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุข เป็นสักขีพยาน เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ.2564

นายอนุทิน กล่าวว่า ปีพ.ศ.2563 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่นผ่านองค์การอนามัยโลก จำนวน 38,600,000 บาท สำหรับการพัฒนาห้องปฏิบัติการชีวนิรภัยระดับ 2 และระดับ 3 ให้มีความทันสมัย เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านความปลอดภัยและความมั่นคงทางชีวภาพ พร้อมทั้งจะดำเนินการเต็มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานกับเชื้อโรคอันตรายสูงด้วยความปลอดภัยต่อชีวิตนักวิจัยและสิ่งแวดล้อม โดยเป้าหมายที่สำคัญในการพัฒนาห้องปฏิบัติการชีวนิรภัยระดับ 3 ครั้งนี้ เพื่อรองรับสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ในด้านการตรวจขั้นสูง การพัฒนาวิธีการตรวจวิเคราะห์ ชุดตรวจวินิจฉัยและยารักษาโรค นอกจากนี้ยังเสริมความเข้มแข็งในการเป็นศูนย์กลางการฝึกอบรมด้านปลอดภัยและความมั่นคงด้านชีวภาพทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory Biosafety and Biosecurity Training Center) สำหรับภูมิภาคอาเซียนในอนาคต

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวเพิ่มเติมว่า ห้องปฏิบัติการชีวนิรภัยระดับ 3 ของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นห้องปฏิบัติการที่ออกแบบให้มีลักษณะพิเศษ

สามารถป้องกันการหลุดรอดของเชื้อโรคสู่ภายนอก ใช้สำหรับการตรวจวิเคราะห์ วิจัยเชื้อโรคความเสี่ยงสูง เช่น ไข้หวัดนก โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง โรคซาร์ส รวมทั้งโรคโควิด 19 เป็นต้น โดยการปฏิบัติงานที่สำคัญได้แก่ การเพาะแยกเชื้อไวรัส การเพาะเลี้ยงเพิ่มจำนวนเชื้อ การสกัดสารพันธุกรรม และการจัดการกับตัวอย่างติดเชื้ออุบัติใหม่ เพื่อเป็นคลังสายพันธุ์เชื้อแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ที่จะได้รับดังนี้ การชันสูตรโรค การศึกษาวิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุข การควบคุมโรค การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพห้องปฏิบัติการเครือข่าย และการต่อยอดพัฒนาและวัคซีนเพื่อการรักษาและการป้องกันโรค

สร. ตัดช่อดอกกัญชาพันธุ์ไทยที่กรมวิทยาศาสตร์ ผลิตพันธุ์กัญชาต้นแบบคุณภาพดี

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานในพิธีตัดช่อดอกกัญชาพันธุ์ไทย 4 พันธุ์โดยนายแพทย์เกียรติภูมิ วงศ์รจิต ปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุขให้การต้อนรับ เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ.2564

นายอนุทิน กล่าวว่า ช่อดอกกัญชาที่ตัดเป็นช่อดอกกัญชาพันธุ์ไทยที่ปลูกโดยสถาบันวิจัยสมุนไพร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งได้ขออนุญาตการปลูกกัญชาจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นกัญชาพันธุ์ไทย 4 พันธุ์คือ ทางกระทรวงสาธารณสุขที่ 1 ทางเสื่อสกลนครที่ 1 ตะนาวศรีก้านชาวดับเบิ้ลยูเอ 1 และตะนาวศรีก้านแดงอาร์ดี 1 เพื่อการศึกษาวิจัยและใช้เป็นตัวต้นแบบ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จะนำพันธุ์ที่ได้ไปขยายให้กับเครือข่ายที่ทำการวิจัยร่วมกันได้แก่ มทร.อีสาน วิทยาเขตสกลนคร ม.เกษตรศาสตร์ สกลนคร เพื่อเป็นแหล่งเมล็ดพันธุ์ให้กับเกษตรกร เพราะแต่ละพันธุ์มีสาร THC และ CBD ที่แตกต่างกัน ทำให้เกษตรกรสามารถเลือกพันธุ์ที่จะนำไปใช้ต่อยอดทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้ ขณะนี้อยู่ระหว่างการขอหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนของกัญชาพันธุ์ไทยทั้ง 4 พันธุ์กับทางกรมวิชาการเกษตร โดยคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จประมาณเดือนสิงหาคม 2564 นี้

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวเพิ่มเติมว่า สถาบันวิจัยสมุนไพร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้มีการศึกษาวิจัยกัญชาพันธุ์ไทยที่ครอบคลุมทั้งลักษณะ

ทางพฤกษศาสตร์ (phenotype) ทางด้านเคมี (chemical profile) และข้อมูลของสารพันธุกรรม (genetic profile) พบว่า กัญชาพันธุ์ไทยมีลักษณะเด่นถึง 3 แบบ

แบบที่ 1 กัญชาที่ให้สาร THC สูง ได้แก่ กัญชาพันธุ์ทางเสื่อสกลนครที่ 1 และกัญชาพันธุ์ตะนาวศรี ก้านชาวดับเบิ้ลยูเอ 1

แบบที่ 2 กัญชาที่ให้สาร THC และ CBD (THC : CBD = 1 : 1) ในสัดส่วนที่เท่ากัน หรือกัญชา ได้แก่ กัญชาพันธุ์ทางกระทรวงสาธารณสุขที่ 1

แบบที่ 3 กัญชาที่ให้สาร CBD สูง ได้แก่ กัญชาพันธุ์ตะนาวศรีก้านแดงอาร์ดี 1

“กัญชาไทยแต่ละพันธุ์มีลักษณะของต้น ใบ ช่อดอก และกลิ่นแตกต่างกัน นอกจากนี้จากการถอดรหัสพันธุกรรมเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพันธุ์กัญชาพบว่ากัญชาทั้ง 4 พันธุ์เป็นพันธุ์ที่พบได้เฉพาะถิ่นเท่านั้น เป็นพันธุ์ที่หายากแต่ละพันธุ์มีสารสำคัญในสัดส่วนที่ต่างกันจึงมีประโยชน์ต่อการใช้ในการรักษาโรคที่ต่างกัน”

สถาบันวิจัยสมุนไพร...รายงาน

**“ไม่รู้สึกท้อ
เพราะอยู่ในหน้าที่ที่สำคัญ
เราอยากให้ทุกคนในประเทศ
ได้รับวัคซีนที่มีคุณภาพ
และมีความปลอดภัย”**

เปิดใจ นักรบชุดกาวน์ สู้ภัยโควิด (ตอน 3)

ด้วยสถานการณ์โควิดในประเทศไทยที่มีผู้ติดเชื้อ และ ผู้เสียชีวิตมากขึ้น ความหวังเรื่องวัคซีน จึงเป็นเหมือน อีกหนึ่งทางออกของประเทศ

ฉบับนี้เราจะพาคุณผู้อ่านไปเปิดใจคนทำงานที่เกี่ยวข้อง กับวัคซีนโควิด 19 กับภายใต้สถานการณ์ที่มีความกดดันกัน นางสาวพะยอม เอกศิริ นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ชำนาญการ สถาบันชีววัตถุ (สชว.) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการทำงานด้านกลุ่มวัคซีนไวรัส ที่ตรวจค่าความแรงของวัคซีน โควิด 19 ด้วย viral vector และเป็นผู้เชี่ยวชาญของสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ในการพิจารณาขึ้นทะเบียนตำรับ ยาวัคซีนโควิดอีกด้วย

นางสาวพะยอมเล่าว่า สถาบันชีววัตถุได้คอยติดตามสถานการณ์ ของการพัฒนาวัคซีนมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน มีการทำงานที่ เป็นระบบ และกรอบระยะเวลา โดยหลักๆ คือเรื่องของความปลอดภัย ซึ่งก็ต้องยอมรับว่าวัคซีนเป็นเรื่องใหม่ ยังไม่มีค่ากำหนดมาตรฐาน สากล การพิจารณาตรวจสอบคุณภาพจึงต้องยึดตามหลักการศึกษา วิจัยคลินิกในมนุษย์

“ด้วยความเป็นเรื่องใหม่ ระยะแรกการทำงานเร่งด่วนหมด การทดสอบก็เร่งด่วน บางรายการเป็นการผลิตแบบ High technology ก็ร่วมกันทำงานกับบริษัท สยามไบโอไซเอนซ์ จำกัด ที่มีอุปกรณ์ครบถ้วน ระยะเวลาการทำงานก็จะมากขึ้นก็รู้สึก เหนื่อย กดดันอยู่บ้าง โดยเฉพาะทะเบียนตำรับยาวัคซีนที่เป็น แบบ viral vector ที่มีการคาดหวังเรื่องของประสิทธิภาพ ต้องพิจารณาให้ละเอียด ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพตามที่

ระบุไว้ เพราะยังไม่มีการนำมาใช้ในมนุษย์ เป็นตัวที่เขาผลิต และ เพิ่งจะผลิตเมื่อกลางปีที่แล้ว และเริ่มนำมาใช้ ดังนั้นเวลาพิจารณา เอกสาร ไม่ได้อ่านแค่ 10 หน้า แต่ดูกันตั้งแต่ต้นน้ำ ว่าเขาได้ตัว ไวรัสมายังไง เราปลอดภัยหรือไม่ โดยอาศัยประสบการณ์ การทำงานที่ผ่านมา” นางสาวพะยอมกล่าว

ส่วนเรื่องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนั้น นางสาวพะยอม บอกว่า จะมี conference ร่วมกับทั้งองค์การอนามัยโลก สถาบัน จากภายในและภายนอก แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอยู่ ตลอดเวลาทำให้ได้รับความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติม ต้องยอมรับว่าการทำงาน ตรงนี้ถือเป็นความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของวิกฤติที่มีส่วนร่วม รับผิดชอบให้ก้าวผ่านไป ซึ่งแต่ละคนก็มีหน้าที่ที่แตกต่างกันไป และ ต้องบอกตัวเองตลอดเวลาว่า หากเราท้อ ให้เราชมตัวเอง ว่าวันนี้เรา ทำได้ขนาดนี้ พรุ่งนี้ก็จะทำได้ดีขึ้น

ไม่รู้สึกท้อเพราะอยู่ในหน้าที่ที่สำคัญเราอยากให้ทุกคน ในประเทศได้รับวัคซีนที่มีคุณภาพ และมีความปลอดภัย การตอบสนองต่อคนทุกคน จะบอกว่าไม่เกิดผลข้างเคียงคง เป็นไปไม่ได้ แต่เวลาทำงาน เราเต็มที่ และทุ่มเท พอมีเสียง วิจัยวัคซีนไม่มีคุณภาพ เราไม่ได้ปล่อยผ่าน ซึ่งเวลาพิจารณา ไม่ใช่เราคนเดียว มีผู้เชี่ยวชาญหลายคนมาร่วมพิจารณาด้วย นางสาวพะยอมกล่าว

อย่างที่นักรบชุดกาวน์ท่านนี้ได้กล่าวเอาไว้ การทำงานด้วยความทุ่มเท และเต็มที่ พร้อมกับให้กำลังใจตัวเองให้มากๆ แม้จะ ทำงานด้วยความกดดัน แต่ผลงานที่ออกมามีประสิทธิภาพอย่าง แน่นนอน

สำนักงานเลขานุการกรม...รายงาน

ตรวจการเตรียมความพร้อมการฉีดวัคซีนโควิด 19 นอกโรงพยาบาล ณ สถานีกลางบางซื่อ

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วย นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ลงพื้นที่ตรวจการเตรียมความพร้อมในการฉีดวัคซีนโควิด 19 นอกโรงพยาบาล ณ สถานีกลางบางซื่อ เพื่อฉีดวัคซีนแก่ผู้

ให้บริการในระบบขนส่งสาธารณะทุกประเภท ในเขต กทม. และปริมณฑล บุคลากรด่านหน้า และประชาชน ซึ่งทางกระทรวงสาธารณสุขจะเป็นผู้รับผิดชอบวัคซีนและบุคลากรทางการแพทย์ที่จะมาให้บริการในแต่ละวัน ส่วนกระทรวงคมนาคมจะรับผิดชอบในเรื่องสถานที่ และเจ้าหน้าที่ เพื่ออำนวยความสะดวก คาดว่าจะสามารถรองรับบริการกว่า 10,000 คน/วัน โดยมี นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมตรวจเยี่ยม วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ.2564

สนทนาในรายการ NBT รวมใจสู้ภัยโควิด 19 กำเนียบรัฐบาล

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมการสนทนาในรายการ NBT รวมใจสู้ภัยโควิด 19 เรื่อง ความรุนแรงของโควิด 19 สายพันธุ์ต่างๆ ...วัคซีนที่ประเทศไทยใช้อยู่ยังมีประสิทธิภาพพอหรือไม่? โดยมี คุณปวีณา พักทอง เป็นผู้ดำเนินรายการสนทนาภายหลังจากการแถลงข่าวศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด 19 หรือ ศบค. ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ.2564

KM การทดสอบความใช้ได้ของวิธีวิเคราะห์ทางเคมี

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดอบรมโครงการ “KM การทดสอบความใช้ได้ของวิธีวิเคราะห์ทางเคมี” เพื่อให้บุคลากรกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และผู้ที่เกี่ยวข้องอบรมผ่านระบบออนไลน์สามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมี นางสาวทิพวรรณ นิ่งน้อย เป็นวิทยากรให้ความรู้ผ่านการ Application

Zoom จัดโดยสำนักวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกับทีมงานจัดการความรู้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ณ ห้องประชุม 110 ชั้น 1 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2564

แถลงข่าวขึ้นทะเบียนวัคซีนของซิโนฟาร์มและการตรวจสายพันธุ์โควิด 19

นายแพทย์ไพศาล ดั่นคุ้ม เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา พร้อมด้วยนายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แถลงข่าวความคืบหน้ากรณีขึ้นทะเบียนวัคซีนของซิโนฟาร์ม และแนวทางการขึ้นทะเบียนวัคซีนโควิดของ อย. รวมถึงตอบข้อซักถามของสื่อมวลชนเรื่องการตรวจสายพันธุ์โควิด 19 ที่พบว่ากำลังแพร่ระบาดในประเทศไทย ณ ห้องประชุมชัยนาทนเรนทร อาคาร 1 ชั้น 1 ตึกสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ.2564

ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโรงพยาบาลสนามและประชุมแผนการฉีดวัคซีน เขตสุขภาพที่ 6

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโรงพยาบาลสนามอาคารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี และประชุมแผนการควบคุมโรคและการฉีดวัคซีน เขตสุขภาพ ที่ 6 ณ โรงพยาบาลชลบุรี โดยมี นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และนายสันตกิจ นิลอุดมศักดิ์

ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 6 ชลบุรีร่วมเยี่ยมชมด้วย วันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ.2564

นายรัฐมนตรี ตรวจเยี่ยมการให้บริการฉีดวัคซีนโควิด 19 ณ ศูนย์ฉีดวัคซีนกลางบางซื่อ

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ตรวจเยี่ยมการให้บริการฉีดวัคซีนโควิด 19 นอกโรงพยาบาล ณ ศูนย์ฉีดวัคซีนกลางบางซื่อ โดยมี นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วย ดร.สาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และคณะผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุข ให้การต้อนรับ วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ.2564

อบรมฝึกจิตเพื่อเสริมพลังและสร้างความสุขในการทำงาน

นายแพทย์พิเชฐ บัญญัติ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการฝึกจิตเพื่อเสริมพลังและสร้างความสุขในการทำงาน โดยมี พระมหาทวี โพธิเมธี เจ้าอาวาส วัดพุทธปัญญา ได้มาชี้แนะแนวทางวิธีการปฏิบัติพัฒนาจิตใจให้เกิดสติ สมาธิและปัญญา ถ่ายทอดสด Facebook Live เพจกลุ่มงานคุ้มครองจรรยาบรรณ และบุคลากรที่สนใจจากส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ไม่สะดวกมาเข้าร่วมฯ ผ่านระบบออนไลน์ Application Zoom ณ ห้องประชุม 801 ชั้น 8 อาคาร 8 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ.2564

เยี่ยมชมพร้อมให้กำลังใจฉีดวัคซีนแอสตราเซนเนก้า ลีोटแรกซึ่งผลิตในประเทศไทย

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วย นายแพทย์เกียรติภูมิ วงศ์รจิต ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และนายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เยี่ยมชมพร้อมให้กำลังใจฉีดวัคซีนแอสตราเซนเนก้า ลีोटแรกซึ่งผลิตในประเทศไทยที่รับมอบจากบริษัทสยามไบโอไซเอนซ์ โดยมีนายแพทย์แดเนียล เคอร์เทสซ์ (Dr.Daniel Kertesz) ผู้แทนองค์การอนามัยโลก ประจำประเทศไทยร่วมฉีดวัคซีนดังกล่าวด้วย ณ ศูนย์บริการฉีดวัคซีนกระทรวงสาธารณสุข 1 อาคาร 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ.2564

สร้างความร่วมมือในการพัฒนาวิธีการตรวจไวรัส SARS-CoV-2

รองศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ศุทธากรณ์ คณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะเข้าพบ นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาวิธีการตรวจไวรัส SARS-CoV-2 ด้วยหุ่นยนต์ และระบบอัตโนมัติขึ้น โดย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จะร่วมกันพัฒนาระบบหุ่นยนต์และอัตโนมัติเพื่อการตรวจหาไวรัส SARS-CoV-2 ทำให้ตรวจตัวอย่างได้มากขึ้น โดยใช้กำลังคนเท่าเดิม ณ ห้องรับรองชั้น 9 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ.2564

กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมสำนักงานเลขาธิการกรม

นางบุญญาติ เจริญสุวรรณค์ เลขานุการกรม บุคลากรสำนักงานเลขาธิการกรม และคณะทำงานจัดทำและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมสำนักงานเลขาธิการกรม เป็นตัวแทนมอบสิ่งของบริจาค ณ บ้านราชวดี (หญิง) จังหวัดนนทบุรี ซึ่งสิ่งของอุปโภคและบริโภคที่ได้นำมาบริจาคเพื่อต้านภัยจากการระบาดของโรคโควิด 19 วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ.2564

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์
อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ห้องปฏิบัติการในประเทศไทยพร้อมมือ เฝ้าระวังเชื้อไวรัส SARS-CoV-2 กลายพันธุ์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และเครือข่ายเสริมความแข็งแกร่ง
เฝ้าระวังการกลายพันธุ์ไวรัสก่อโรคโควิด 19 ในไทย เพื่อเป็นข้อมูล
ป้องกันควบคุม รักษาโรค และต่อยอดการวิจัย

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
กล่าวว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในฐานะองค์กรหลักของประเทศ
ในการเฝ้าระวังสายพันธุ์เชื้อโรค ได้สร้างเครือข่ายห้องปฏิบัติการ
เพื่อดำเนินงานเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ที่มีห้องปฏิบัติการ
ของกระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับห้องปฏิบัติการของมหาวิทยาลัย เช่น
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี
และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อให้ประเทศไทยมีข้อมูลเฝ้าระวัง
สายพันธุ์ ได้ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ สามารถนำข้อมูล
ไปใช้ประโยชน์ต่อการควบคุมป้องกันโรค การรักษา และการวิจัย
พัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ ในประเทศ โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ได้มีการตรวจเฝ้าระวังเชื้อไวรัสก่อโรคโควิด 19 กลายพันธุ์ 3 วิธี ดังนี้

1. การตรวจเฉพาะตำแหน่งกลายพันธุ์ ที่มีความจำเพาะ
ต่อสายพันธุ์ที่น่ากังวลด้วยเทคนิค Real-time PCR สามารถทำได้
ในระดับเขตภูมิภาค
2. Target sequencing ตรวจการกลายพันธุ์ในตำแหน่งต่าง ๆ
ทั้งที่ทราบข้อมูลการกลายพันธุ์อยู่แล้ว หรือค้นหาตำแหน่งการ
กลายพันธุ์ใหม่บนยีนสำคัญ เช่น ยีนหนามแหลม (spike)
3. Whole genome sequencing ตรวจข้อมูลทั้งจีโนม
ของเชื้อไวรัส เป็นวิธีหลักในการเฝ้าระวังสายพันธุ์เป็นไปอย่าง
ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการถอดรหัสพันธุกรรมทั้งจีโนม
ของเชื้อไวรัส SARS-CoV-2 เริ่มต้นที่ 9,000 ตัวอย่างเพื่อให้มีข้อมูล
พอเพียงต่อการควบคุมโรค และการบริหารวัคซีนโควิด 19 โดยจะ
ดำเนินการต่อเนื่องไปอย่างน้อย 6 เดือน

รายงานการพบเชื้อไวรัสก่อโรคโควิด 19 สายพันธุ์ที่น่ากังวล
ในประเทศไทยจากการระบาดระลอกเดือนเมษายน ถึงมิถุนายน
พ.ศ.2564 พบว่า

1. สายพันธุ์อัลฟา เป็นต้นเหตุของการระบาดในเดือนเมษายน
และพฤษภาคม พ.ศ.2564 พบเกือบทุกจังหวัด และเข้ามาแทน
สายพันธุ์ที่เคยระบาดอยู่ในประเทศไทย
2. สายพันธุ์เดลตา พบรายงานครั้งแรกในเขตกรุงเทพมหานคร
และมีการระบาดออกไปในภาคเหนือและภาคอีสานตามกลุ่มแรงงาน
ที่เดินทางกลับบ้านจากกรุงเทพมหานครในช่วงระบาด
3. สายพันธุ์เบตา พบรายงานครั้งแรกในจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ เนื่องจากสายพันธุ์นี้ระบาดในรัฐกลันตันของประเทศมาเลเซีย
พบได้จากกลุ่มบุคคลที่เดินทางข้ามพรมแดนไทยและมาเลเซีย
การรายงานผลการเฝ้าระวังนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน
ในประเทศ จังหวัด ชุมชน สำหรับเฝ้าระวังติดตามในจังหวัด รวมถึง
เป็นข้อมูลในการรักษาโรค และเพื่อให้ประชาชนได้ป้องกันตนเอง
โดยการสวมหน้ากาก ล้างมือบ่อยๆ เว้นระยะห่าง ยังคงมีความสำคัญ
ในการป้องกันโรคนี้นั้นเช่นเดิมไม่ว่าจะสายพันธุ์อะไร ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์
การแพทย์ ยังเดินทางเฝ้าระวังสายพันธุ์ในประเทศร่วมกับเครือ
ข่ายอย่างต่อเนื่อง และพร้อมให้ข้อมูลการเฝ้าระวังกับทุกหน่วย
เพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ

ติดตามรายละเอียดการเฝ้าระวังได้ที่ www.dmsc.moph.go.th

ศ.นพ.พญ. ภาวรวรรณ
หัวหน้าศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
ด้านไวรัสวิทยาคลินิก

ศ. เกียรติคุณ ดร.วสันต์ จันทราทิตย์
หัวหน้าศูนย์จีโนมทางการแพทย์
คณะแพทยศาสตร์

การตรวจสอบรหัสพันธุกรรมไวรัสก่อโรคโควิด 19

ผลกระทบจากการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัสก่อโรคโควิด 19

ศ.เกียรติคุณ ดร.วสันต์ จันทราทิตย์ หัวหน้าศูนย์จีโนมทางการแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า ศูนย์จีโนมทางการแพทย์ มีการตรวจสอบรหัสพันธุกรรมไวรัสก่อโรคโควิด19 ใน 3 รูปแบบ คือ

ศ.นพ.พญ. ภาวรวรรณ หัวหน้าศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านไวรัสวิทยาคลินิก คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวเพิ่มเติมถึงเรื่องผลกระทบจากการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัสก่อโรคโควิด 19 ว่า จากข้อมูลที่มีรายงานทั่วโลก การกลายพันธุ์เป็นวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต ไวรัสโควิด 19 ก็มีการกลายพันธุ์เพื่อความอยู่รอดของไวรัส ไวรัสที่กลายพันธุ์และแพร่กระจายได้ง่ายก็จะแพร่ขยาย และกลบสายพันธุ์เดิมที่มีการแพร่กระจายได้น้อยกว่า แต่เดิม สายพันธุ์อื่น เรียกว่าง่าย ๆ เป็นสายพันธุ์ S และ L สายพันธุ์ L แพร่ได้มากกว่า จึงกระจายมากในยุโรปและการกลายพันธุ์เป็นสายพันธุ์ G และ V ต่อมาสายพันธุ์ G แพร่ได้ง่ายจึงกระจายทั่วโลกและแทนที่สายพันธุ์อื่น หลังจากนั้นสายพันธุ์อัลฟา (อังกฤษ) แพร่กระจายได้ง่าย จึงกลบสายพันธุ์ G เดิม ตอนนี้มีสายพันธุ์เดลตา (อินเดีย) ที่แพร่กระจายง่ายกว่าสายพันธุ์อัลฟาเข้ามา ทำให้เกรงกันว่าสายพันธุ์เดลตาจะทำให้ระบาดเพิ่มขึ้น และมาแทนสายพันธุ์อัลฟาในอนาคต ส่วนสายพันธุ์ที่น่ากังวล (VOC) เป็นสายพันธุ์ที่มีการกลายพันธุ์ในตำแหน่งที่หลบหลีกภูมิคุ้มกันได้ ทำให้ประสิทธิภาพของวัคซีนลดลง จึงต้องมีการเฝ้าระวังเป็นพิเศษ สายพันธุ์ดังกล่าวคือ เบตา และแกมมา ทั้งสองสายพันธุ์แพร่กระจายได้น้อยกว่าสายพันธุ์อัลฟาและเดลตา การศึกษาของศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านไวรัสวิทยาคลินิก จุฬาฯ ในคนไทยที่กลับจากต่างประเทศตรวจพบเชื้อ SARS-CoV-2 ได้เกือบทุกสายพันธุ์ ทำให้สามารถพัฒนาวิธีตรวจเฝ้าระวังการกลายพันธุ์ที่แม่นยำและทำได้รวดเร็ว ในขณะนี้ยังติดตามเฝ้าระวังสายพันธุ์ใน State Quarantine และ Alternative state quarantine อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ป่วยที่เข้ามาทางสนามบิน จะมีโอกาสน้อยมากที่จะแพร่กระจายโรค ที่ผ่านมาระบาดเกิดจากการลักลอบผ่านชายแดนเข้ามา ขอฝากประชาชนที่จะจ้างแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบผ่านชายแดนเข้ามาให้ความร่วมมือกับภาครัฐ แจ้งเบาะแส เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของสายพันธุ์น่ากังวล เพราะเชื่อเหล่านี้จะทำให้เกิดการระบาดรุนแรงในประเทศไทยได้

1. ตรวจสอบรหัสพันธุกรรม 40 ตำแหน่งอย่างรวดเร็วภายใน 1-2 วัน เพื่อแยกแยะไวรัสสายพันธุ์ที่เป็นปัญหาในประเทศ ด้วยเทคโนโลยี “MassArray” สามารถตรวจตัวอย่างส่งตรวจได้ 1,000 ตัวอย่างต่อสัปดาห์

2. ถอดรหัสพันธุกรรมเชื้อไวรัสก่อโรคโควิด 19 ทั้งจีโนมด้วยเทคโนโลยีการถอดรหัส “สายยาว” Long-Read Sequencing ด้วย Oxford-Nanopore Technologies (ONT) sequencing เวลาดำเนินการ 2 วัน เหมาะสำหรับการตรวจไวรัสลูกผสม (hybrid of COVID-19 variants) หรือการติดเชื้อสองสายพันธุ์ในคนเดียวกันในเวลาเดียวกัน (co-infection)

3. ถอดรหัสพันธุกรรมเชื้อไวรัสก่อโรคโควิด 19 ทั้งจีโนมด้วยเทคโนโลยีการถอดรหัส “สายสั้น” Short-Read Sequencing ด้วย Next-generation DNA sequencing (NGS) เวลาดำเนินการ 4-5 วัน เพื่อติดตามการกลายพันธุ์ของไวรัสโควิด 19 (COVID-19 variants)

จากการวิเคราะห์ Phylogenetic analysis หรือการสืบสายพันธุ์กรรม พบว่าประเทศไทยตรวจพบสายพันธุ์เชื้อไวรัสก่อโรคโควิด 19 ได้หลากหลาย และเมื่อวิเคราะห์สายพันธุ์เปรียบเทียบกับที่ระบาดทั่วโลก พบว่าเชื้อกลายพันธุ์ส่วนใหญ่เป็นเชื้อที่นำเข้ามาจากประเทศอื่น ในปัจจุบันประเทศไทยไม่พบการกลายพันธุ์ที่พบได้เฉพาะในประเทศ ซึ่งการระบาดครั้งนี้มีการติดเชื้อใหม่เป็นจำนวนมากต้องเฝ้าระวังการกลายพันธุ์ในประเทศอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการระบาดของไวรัสกลายพันธุ์ใหม่ (new variant) ไวรัสลูกผสม (hybrid of COVID-19 variants) และการติดเชื้อต่างสายพันธุ์ในคนเดียวกัน (co-infection) ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

ความเสี่ยง

เสี่ยงได้

เห็ดระงากน้ำตาล

(*Amanita pseudoporphyria* Hongo)

เห็ดพิษ
ห้ามรับประทาน

- 1 พิวหมวกเห็ดไม่เรียบเป็นริ้วยาว สีน้ำตาลดำ กลางหมวกสีเข้ม
- 2 ก้านดอกเห็ดสีขาวไม่เรียบ แถบกลางตันตลอดแนว
- 3 เปลือกหุ้มโคนดอกสีขาวและห่างจากก้านดอกเห็ด

มีสารพิษกลุ่ม : nephotoxins; มีรายงานการพบสาร 2-amino-4,5-hexadienoic acid

อาการ : หลังจากรับประทานเห็ดเข้าไปจะแสดงอาการภายใน 10-12 ชั่วโมง มีอาการท้องเสีย คลื่นไส้ อาเจียน หลังจากนั้นมีอาการโศกเศร้า อาจเสียชีวิต

ข้อควรระวัง : ลักษณะคล้ายกับเห็ดระโงกที่รับประทานได้ ควรหลีกเลี่ยงรับประทานเห็ดระโงกสีน้ำตาลหรือสีดำ

พิพิธภัณฑ์เห็ดที่มีฤทธิ์ทางยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ศูนย์พิษวิทยา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

อย่าเชื่อ!!

การทดสอบเห็ดด้วยวิธีต่างๆ

เพราะไม่เป็นความจริง!!

✘ ไม่จริง

ไขช้อนเงินคน
เวลานำเห็ดมาทำอาหาร
ถ้าช้อนเปลี่ยนเป็นสีดำแสดงว่าเห็ดมีพิษ

✘ ไม่จริง

นำข้าวไปต้มกับแกงเห็ด
ถ้าข้าวไม่สุกหรือเปลี่ยนสีแสดงว่าเป็นเห็ดมีพิษ

✘ ไม่จริง

ไขปูนกินหมากป้ายดอกเห็ด
ถ้าเป็นเห็ดพิษปูนจะเปลี่ยนเป็นสีม่วงปนน้ำตาล

✘ ไม่จริง

ใส่หัวหอมลงในหม้อต้มเห็ด
หัวเป็นเห็ดพิษ น้ำต้มเห็ดเปลี่ยนเป็นสีดำ

✘ ไม่จริง

ตุ๋นเห็ด สีสวยงาม เป็นเห็ดพิษ
ส่วนเห็ดสีขาว กินได้

✘ ไม่จริง

เลือกเห็ดที่มีรอยกัดหนะ
ของแมลง

ประเมิน
ความพึงพอใจ
จดหมายข่าวสแกน

**ลุ้นรับ
รางวัล**
ฉบับมิถุนายน พ.ศ.2564

คำถาม ห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุลระดับ 3 ของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีลักษณะพิเศษอย่างไร สามารถใช้ตรวจวิเคราะห์โรคอะไรบ้าง

กรุณาส่งคำตอบ พร้อมระบุชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของท่านที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายัง ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือทางอีเมล prdmssc@dmsc.mail.go.th หรือ โทรสาร 0 2591 1707 หรือส่งเข้ามาที่กล่องข้อความในเฟซบุ๊ก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ลุ้นรับรางวัล สายคล้องหน้ากากอนามัย 20 เส้น (หมดเขตส่งคำตอบลุ้นรางวัลภายในวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ.2564) ประกาศรายชื่อผู้โชคดี ในจดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ฉบับเดือน สิงหาคม พ.ศ.2564

เฉลยคำตอบ และรายชื่อผู้โชคดีประจำเดือนเมษายน พ.ศ.2564 (สายคล้องหน้ากากอนามัย 20 เส้น) **น้ำลายงองเหา ทำให้มีอาการอย่างไร**

คำถาม ทำให้ผิวหนังเกิดอาการคันอย่างมาก รวมทั้งทำให้เกิดอาการระคายเคืองผู้ที่เป็นเหานั้น

ตอบ จะมีอาการคันบริเวณที่โดนกัด

รายชื่อผู้โชคดี

คุณเบญจลักษณ์ รัตนวิค
คุณวิภาดา บุญมานะ
คุณอรโพธิณีย์ เจ็ดรัมย์
คุณกรรณิการ์ ก้องสูงเนิน
คุณสถาพร รักธรรมวาที

คุณวรทัต รัชฎเสถียรพงษ์
คุณพรทิพย์ ดั่งจาด
คุณชมพูนุท นุตสถาปนา
คุณอนงค์ เพ็ญภู
คุณธณัฐฐา แจ่มจันทร์

คุณวีรนุช ภัคดีวิเศษ
คุณวิลาวัณย์ ระสาโสม
คุณศิรดา อินทร์ประสิทธิ์
คุณศิวะพร อุษาสกุลดี
คุณณัฐธิดา ไทยอ่อน

คุณละไม บุชบรรณ
คุณมธุรส ศรจิตต์
คุณพลอยอลดา ทิมพิทักษ์
คุณวิลาสินี เหมเนียม
คุณอภิญา รุ่งกระจ่าง

โรคลัมปี สกิน (Lumpy skin disease) เกิดจากการติดเชื้อไวรัส Lumpy skin disease virus (LSDV) หรือชื่อไวรัสฝักดาในตระกูล Capripoxvirus ซึ่งเป็นเชื้อก่อโรคในโค กระบือ และไม่สามารถติดต่อจากสัตว์สู่คนได้ โดยมีอาการที่สังเกตได้เด่นชัดคือ มีตุ่มบริเวณผิวหนัง ขนาดประมาณ 2-5 เซนติเมตร ที่กระจายอยู่ทั่วตัว นอกจากนี้สัตว์ที่ป่วยจะมีอาการไอสูง เมื่ออาหาร น้ำนมลดลง

โรคนี้เป็นโรคประจำถิ่นในประเทศแถบแอฟริกา พบการแพร่กระจายในภูมิภาคเอเชียบางพื้นที่และถือเป็นโรคอุบัติใหม่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเริ่มพบการระบาดในประเทศเวียดนามและประเทศเมียนมา ในช่วงปลายปี พ.ศ.2563 ที่ผ่านมาและต่อมาพบการระบาดในประเทศไทย โดยตรวจพบสัตว์ติดโรคนี้แล้ว 45 จังหวัด (ข้อมูลวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ.2564)

ช่องทางการติดเชื้อหลักคือการติดต่อผ่านแมลงดูดเลือด เช่น เหลือบ เห็บ แมลงวันคอกสัตว์ แมลงวันเขาสัตว์ ยุง เป็นต้น ที่เข้าไปดูดกินเลือดสัตว์ที่ติดเชื้อและเชื้อเหล่านั้นปนเปื้อนอยู่บริเวณปากของแมลง เมื่อแมลงไปดูดเลือดสัตว์ตัวใหม่ก็มีโอกาสถ่ายทอดเชื้อต่อไป โดยเชื้อไวรัสมีความคงทนในแมลงแต่ละชนิดไม่เท่ากัน เช่น ยุงลาย บ้าน 6 - 8 วัน, ยุงรำคาญและริ้นประมาณ 8 วัน, แมลงวันคอกสัตว์ ประมาณ 6 ชั่วโมง เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถติดต่อได้ผ่านการสัมผัสสัตว์ป่วยโดยตรงแต่ไม่ใช่ช่องทางการติดต่อหลัก

การป้องกันและควบคุมโรคสามารถทำได้ โดยการใช้วัคซีน การเข้มงวดในการนำเข้าโคและกระบือ รวมทั้งซากและผลิตภัณฑ์จาก

Lumpy skin disease

พื้นที่ระบาด การควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์และการคullingสัตว์ป่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการควบคุมแมลงพาหะซึ่งสามารถทำได้โดยใช้สารเคมีกำจัดแมลงแบบฉีด แบบราดหลัง หรือแบบฉีดพ่น การปรับสภาพแวดล้อมในฟาร์มให้โปร่งโล่ง ไม่เป็นที่อยู่อาศัยของแมลงพาหะ รวมถึงกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในพื้นที่โดยรอบ กำจัดมูลสัตว์หรือใช้ผ้าใบคลุมเพื่อป้องกันแมลงมาวางไข่ รวมทั้งการกางมุ้งให้แก่สัตว์ เพื่อป้องกันแมลงดูดเลือด

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข... รายงาน

ขอเชิญเข้าร่วมประชุมวิชาการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 29

“วิทยาศาสตร์การแพทย์วิถีใหม่ เพื่อสุขภาพและเศรษฐกิจไทย” 25 - 27 สิงหาคม พ.ศ.2564 ในรูปแบบออนไลน์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

เสนอแนะ ดิชม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้ที่
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขานุการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร: 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmsc.mail.go.th
www.dmsc.moph.go.th
www.dmscsmartlifeblog.com
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

ที่ปรึกษา อธิบดี รองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ อภิสสิทธิ์ เหมะสมสกุล, วชิพร แดงอุทัย, วิระวัฏ อินทริง, พิรยุทธ คันทะชมพู, จงกล เงินมาก, ฉีระพล ดีโสภา, สรพล สิ้นเจริญรุ่ง, สุนันทา สุขสุมิตร, สุวรรณ โพธิ์มา, กิตติพร อิงคินันท์, เพชรนภา ด้วงจาด